

Қымбатты балалар!

Балалардың электрмен жарақаттануының басты себебі – бұл электр тогымен жұмыс істеудің негізгі ережелерін қарапайым білмеу.

Адамның денсаулығы мен өміріне елеулі қатер 50 вольт және жоғары кернеумен электр тогы. Үйде және көшеде бізді 220 вольт және жоғары кернеумен сымдар мен электр қондырғылары қоршаған. Тұрмыстық электр желілерінен өтетін ток көбіне өлімге әкеледі. Осы орайда адамда жабдық кернеумен бе әлде жоқ па анықтауға көмек ететін сезім органдары жоқ. Кернеуге түсіп қалмау үшін **ЕСТЕ САҚТАҢЫЗ:**

Қосалқы станция аумағына жақын болуға тыйым салынады. Трансформатор қосалқы станциясына жақындауға болмайды. Жабдық бұл жерде 10 мың вольт (10000 вольт) және жоғары кернеумен болады. Осы себепті электр беру сызығының темірбетон тіректерге тимеуге тырыс.

Кез келген салбыраған немесе үзілген сымдарды ұстау, электр берудің ауа сызықтарының жерде үзіліп жатқан сымдарға 8-10 метр жақындау **өлім қауіпі**. Өмірге электр желілерінің салбыраған немесе үзілген сымдардары ғана емес, электр желілерінің ауа сызықтарының сымдарымен жанасатын (қақтығысатын) радиотелефон байланыстары сызықтарының сымдары да қауіпті. Егер сіз мұндай сымды тым кеш байқасаңыз аяғыңызды жерден көтермей және аяқтар арасында алшақтық жасамай (жерден аяқты көтермей өкшемен қадам жасап екінші аяқтың ұшымен) 8-10 метр қашықтықта одан алыстауға тырысыңыз..

Қосалқы станцияның қоршауы мен ішіне кіру, электр берудің сызықтарына жақын ағашты шайқалтып ойнау **өлім қауіпі**. Ылғалды ағаш электр тогының жүруіне әрекет етеді. Ағаштар немесе бұтақтар тәжінде орналасқан ауа сызықтарының сымдары үлкен қауіпке әкеледі. Жарық тіректеріндегі қақпақтарды ашуға болмайды. АС тіректерінде арматура мен «түсірім» сымдарын бұзуға болмайды.

Электр беру сызықтары сымдарының астында от жағуға, сымдар мен коммуникация бар тұрғын үйлердің техникалық жер төлелеріне кіруге **тыйым салынады**. Электр берудің сызықтарына жақын «батпырауықтар» жіберуге, спорт ойындарын ойнауға, қармақ, магниттік лента, сымдар және тағы басқаларын салуға болмайды.

Өте қауіпті:

- сымдарға бөгде заттарды лақтыру;
- электр беру сызықтарының тіректеріне міну;
- үзілген сымға жақындау және қолына алу;
- ғимараттарда баспалдақ электр қалқандарын және кіріспе күшті қалқандарды ашу.

Электр қондырғыларында қағида ретінде арнайы ескерту белгілері енгізілген немесе тиісті плакаттар бекітілген. Барлық бұл плакаттар адамды электр тогымен зардап шегу қауіпі туралы және оларды елемей, оларды алу мен жұлып тастамауды ескертеді.

Электр тогымен зардап шегу қауіпі туралы ескерту үшін:

Тоқта кернеу

Кернеумен ток өткізетін бөлікке жақындау мүмкіндігі бар құрылғылар бойынша көтеру қауіпсіздік туралы ескерту үшін:

Тоқта қауіпті

Электр тогымен зардап шегу қауіпі туралы ескерту үшін:

Сымдар үзілгенін, от ұшқынын, тіректердің, оқшаулағыштардың зақымданғанын, трансформатор қосалқы станцияларының немесе электр қалқандарының есіктерінің жабылмағанын немесе зақымданғанын, жазатайым жағдайларды болдырмау үшін жұлынған белгілер немесе плакаттарды байқағанда **дереу ересектерге хабарлау қажет.**

Оқшаулағыштарды бөлшектеуге, трансформатор қосалқы станцияларға кіруге, үйлердің кіреберісіндегі баспалдақ электр қалқандары мен кіріспе қалқандарды ашуға **болмайды.** Мұндай бұзықтық жүздеген, мыңдаған адамдарды электр энергиясыз қалдыру мүмкін. Алайда, ең қорқыныштысы – мұндай әрекеттермен сіз өміріңізді өлім қауіпіне әкелесіз.

Әрекеттегі электр қондырғыларыойындар мен ойын-сауықтар үшін орын емес.

Кейде кез келген адамның басында қиыншылық болуы мүмкін, тек бізде емес. Бұл жаңылыстыратын әсер! Сақ болыңыз! Өз өміріңізді және өздеріңіздің достарыңыз бен жақындарыңыздың өмірлерін сақтаңыз!